

بررسی مضامین اخلاقی در تیمورنامه هاتفی

نرگس رضوانی مقدم

دانشجوی دکتری دانشگاه آزاد کرج، نویسنده مسئول

چکیده

وجود اندیشه‌های اخلاقی در شعر فارسی که از فرهنگ و تربیت دینی بهره می‌گیرد به ادبیات و شعر فارسی غنای خاصی بخشیده است. مولانا عبدالله هاتفی خرجردی جامی، از نظیره‌گویان و شاعران مشهور عهد تیموری و اوایل عصر صفوی است. وی، یکی از بزرگترین شاعران حماسه‌سرای قرن نهم ایران است که در اشعار خود به مضامین اخلاقی توجه ویژه‌ای دارد. او با متون عرفانی، به وسیله خال خود آشنایی داشته است از این روی شعر وی سرشار از مضامین اخلاقی است. بنابراین بررسی مضامین اخلاقی در شعر او، مهم و ضروری است. هدف این پژوهش، بررسی مضامین اخلاقی در منظومه حماسی تیمورنامه است. برای انجام این پژوهش، اشعار هاتفی، از حیث مضامین اخلاقی، به دو دسته فضایل اخلاقی و رذایل اخلاقی، تقسیم و بررسی شده است. یافته‌ها و نتایج این پژوهش نشان می‌دهد که اگرچه فضایل اخلاقی در اشعار هاتفی، بیشتر مورد تأکید است؛ اما رذایل اخلاقی و سرزنش و نکوهش آن‌ها هم ذهن و فکر شاعر را به خود مشغول کرده است و در شعر او نمود می‌یابد.

واژگان کلیدی: هاتفی، تیمورنامه، مضامین اخلاقی، فضایل اخلاقی، رذایل اخلاقی.